

InfoMigjorn

Butlletí digital
sobre llengua
catalana

Núm. 1.288

Dimarts, 28 de juny del 2016

SUMARI

- 1 Leo Giménez ▶ “L’AVL s’ha vist menyspreada per sectors essencialistes”
- 2 Albert Pla Nualart ▶ Cal un altre enfocament per sortir d’aquest enroc
- 3 Xavier Aliaga ▶ La (nostra) llengua mata
- 4 Mònica Planas ▶ N’hi ha un que diu que el català no serveix per follar
- 5 Vicent Boscà i Teresa Ciges ▶ Entrevista a Immaculada Cerdà i Carme Miquel, noves acadèmiques de la llengua
- 6 Pau Vidal ▶ El catanyol es cura
- 7 Noms. Revista de la Societat d’Onomàstica ▶ Índex del núm. 4, 2016

InfoMigjorn és un butlletí que distribueix missatges informatius relacionats amb la llengua catalana. Es publica dues vegades per setmana, dimarts i divendres. Elaborat i distribuït per la Xarxa de Mots. Edició: Isabel Casadevall.

Subscripcions: <http://migjorn.cat/alta.php>. Adreça de contacte: infomigjorn@migjorn.cat.   @InfoMigjorn

1 “L’AVL s’ha vist menyspreada per sectors essencialistes”

Leo Giménez entrevistat per Rubén Sebastián

Levante-EMV, 04/06/2016

*El columnista de Levante-EMV i tècnic lingüístic **Leo Giménez** recopila els seus articles sobre el valencià al seu nou llibre **El valencià és fàcil**.*

La setmana passada es va presentar públicament el llibre *El valencià és fàcil*, de Leo Giménez, tècnic lingüístic de l’Ajuntament d’Alzira i columnista setmanal de la secció “Qüestió de llengua” de la pàgina “Panorama” de *Levante-EMV*. Ha sigut editat per Reclam Editorial, amb el patrocini de la Mancomunitat de la Ribera Alta i la col·laboració de l’Ajuntament d’Alzira. El llibre el constitueix la recopilació de les mencionades columnes setmanals, que l’autor publica en la pàgina dita d’este rotatiu, des de març del 2011 fins a novembre del 2015.

Conversem amb Leo Giménez perquè ens explique els arguments del llibre.

Per què cal recomanar *El valencià és fàcil*?

–Els 214 articles que conté són un compendi, amb ànim divulgatiu, d’unes quantes idees centrals que considere interessants o útils per a l’ús normal del valencià: exposició i aclariments de dubtes lingüístics; reivindicació de l’ús i del valor de centenars de paraules i expressions genuïnament valencianes, marginades durant molt de temps del model culte; alerta contra les interferències i calcs innecessaris, procedents del castellà i altres llengües; comentaris i avisos respecte a traduccions automàtiques defectuoses, sense revisió, que de vegades canvien el sentit o produïxen hilaritat; divulgació de les admissió normativa de l’Acadèmia Valenciana de la Llengua; i també suport a incusions normatives comunicatives i modernes. El llibre també conté anàlisis de normes incoherents i crítiques a molts aspectes de la normativa lingüística. I tot en un to sorneguer i irònic, almenys ho intente, perquè crec que l’humor és un bon recurs didàctic.

Assenyale alguns exemples d’eixes idees centrals que contenen els articles...

–Un exemple d’aclariment i interferència lingüística és el verb *colgar*, que té un significat molt dispar en valencià i en castellà. Amb *acostar* i *llevar* ocorre el mateix. La locució *donar pena/dar pena* pot tindre un sentit absolutament diferent en una i en una altra, inclús contradictori. Tenim una interferència recent,

dels últims 20 anys, com és l'ús espuri del verb *portar*, que en valencià no té el sentit temporal que té *llevar* en castellà. Apunte també la precisió diferenciada dels termes *eixugar* i *secar*, *ficar* i *posar*, *llavar* i *rentar*, *netejar* i *torcar*, *posar* i *pondre*, *tastar* i *provar*, *gens* i *res*. Quant a la reivindicació per a l'ús formal de paraules o expressions marginades del model anomenat culte, entre moltes altres, he utilitzat *acatxar*, *faena*, *llonja*, *peçó*, *peladilla*, *quadro*, *quarto*, *tapó*, entre moltíssimes altres; i les locucions o expressions *baix de*, *a espai*, *a mesura que*, així com el valor de la preposició *a* en el complement directe davant de nom de persona o l'ús transitiu, i ja normatiu, dels verbs de les menjades, de manera que "Podem dinar paella" o qualsevol altre plat, expressió abans proscribida per la normativa, fins que l'AVL li ha donat carta de naturalesa normativa. Quant a les traduccions defectuoses cite, entre altres exemples, el de "Natalie Portman, l'actriu *fesol*..."; de *judía* es va traduir *fesol*, i altres que produïxen hilaritat o canvis de sentit.

Per què eixe títol? El valencià és fàcil? Hi ha molta gent que no opina així...

–El valencià, en esta variant o en les altres de la llengua catalanovel·lanica, és fàcil com qualsevol llengua secular i viva, i com totes les llengües romàniques. Ho és per la facilitat amb què s'aprén i s'assimila per tradició familiar i sentint-lo en contextos i àmbits socials on és normal i habitual la comunicació en este idioma. La prova, ara mateix, és la promptitud amb què l'assimilen els xiquets immigrants en ciutats i pobles mitjans i xicotets, que als pocs mesos el parlen i es comuniquen amb amics i companys. Però el fa difícil, o es té la percepció que és difícil, una normativa plena de dificultats, artificioses i innecessàries. És una normativa sols per a especialistes i no per a un usuari mitjà, en un context de llengua minoritzada, com és el nostre.

Quins aspectes de la normativa crítica en el llibre?

–En ortografia, per exemple, la gran profusió d'accents diacrítics. En valencià en tenim més de 60, mentres que el castellà n'usa al voltant de 15, tots innecessaris en les dos llengües, excepte tres o quatre. I cite a Joan Solà, Sanchis Guarnier, Josep Giner i Ferrer Pastor, que eren, en major o menor mesura, crítics amb eixa norma. Algun d'ells els considerava només optatius o no avaluable en els exàmens. També assenyale el caràcter sobrer i de destorb de la dièresi, en paraules com *apaïsat*, *diürètic*, *ensaïmada*, *fluïdesa*, *suïcidi*, *veïnat*, *traïdor*, sense conseqüències en la pronúncia real, també amb cites de Ruaiç, Solà, Saragossà i Rudolf Ortega. Així mateix apunte la complicació de la regla del canvi i caiguda de preposicions i la del relatiu compost, que els estudiants i els examinands, en general, les aprenen per a l'examen i s'obliden per sempre

de la regla a les poques hores, perquè no tenen massa sentit. Tot això i moltes més normes complicades produïxen una gran inseguretat en l'usuari mitjà, en els estudiants, i el resultat és que no s'avança, ni de lluny, com caldria.

Seria partidari d'una revisió de la normativa?

–No, d'una revisió no, però sí d'algunes reformes. “Calen unes petites reformes...”, deia l'enyorat mestre de la llengua catalanovelenciana (o viceversa), Joan Solà, que no era cap secessionista ni un meritori en pràctiques, sinó un dels primers espases de la llengua catalana, i català exercent. Són necessàries algunes reformes de la normativa que la facen més flexible, amb solucions lingüístiques alternatives, i assimilable per a l'usuari mitjà, que aproximen norma i parla. De fet l'Acadèmia Valenciana de la Llengua ha aprovat punts gramaticals i per a l'estàndard oral que representen reformes en el sentit que comente, de solucions alternatives, respecte a determinats punts de la normativa conservadora de l'Institut d'Estudis Catalans, per exemple.

Com veu la labor i el paper de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua?

–Molt bé, en els articles de “Panorama” i del llibre cite sovint l'aperturisme normatiu de l'AVL, molts esperem que continue així, i si pot ser, en bona comunicació amb l'IEC, però la seua labor i projecció, de vegades, s'ha vist menyspreada o, en el millor dels casos, silenciada per sectors essencialistes i d'àmbits amb posicions disperses, no conformes amb la seua existència. Però feia molta falta un ens normatiu valencià. La societat valenciana, la nostra Generalitat i les mateixes universitats valencianes han de donar-li el reconeixement i la projecció que mereix com a acadèmia normativa del valencià. I és necessari que les seues prescripcions i documents normatius es divulguen i s'establisquen com a matèria curricular en els àmbits acadèmics i en l'ensenyança.

Què li pareix l'acord entre l'AVL i la RACV?

–Em pareix pertinent i oportú per a desactivar un conflicte evitable, i per a caminar en la mateixa direcció tots els que desitgem llarga vida a la nostra llengua. I que cada institució es dedique a la seua comesa d'acord amb el que estableixen les lleis.

[El valencià és fàcil, de Leo Giménez](#) (Reclam Editorial)

2 Cal un altre enfocament per sortir d'aquest enroc

Albert Pla Nualart

Ara, 03/06/2016

http://www.ara.cat/suplements/llegim/Cal-enfocament-sortir-daquest-enroc_0_1589241115.html

La formació de noms a partir d'arrels o formes verbals és una font habitual d'errors. I és lògic, perquè els motius que legitimen o no que el nom es formi per derivació zero o afegint-hi un sufix (em centraré en el sufix *-ment*) no són sempre clars. Un desmentit no pot crear descontent –cal dir *desmentiment* i *descontentament*–, però, en canvi, *tenyit* i *foment* sí que expressen l'acció de *tenyir* i *fomentar*.

Les raons que ho expliquen són diverses, complexes i en part també arbitràries, i sol ser habitual que quan s'admet la derivació zero, com a *tenyit*, també s'accepti la sufixació: *tenyiment*. Això crea dobles que no sempre tenen el mateix sentit i que de vegades sobten. Per exemple, amb un sentit idèntic, conviuen *embargament* i un sorprenent *embarg*. *Ajust* i *ajustament* també són sinònims però el primer té més el sentit de resultat i el segon d'acció. I en el cas d'*arxiu* i *arxivament* només el segon pot significar l'acció. L'*arxiu* d'una investigació només és el conjunt de documents que s'hi relacionen.

Certes asimetries desconcerten. L'acció d'*enrocar* és *enroc* i no pot ser *enrocament*, mentre que la d'*enfocar* és *enfocament* i no pot ser *enfoc*. Ara bé, el “no pot ser” sempre l'hauríem de relativitzar en l'àmbit de la formació de paraules: que una paraula possible i ben formada no sigui al diccionari normatiu no vol dir que no sigui catalana, i no sembla que de l'actual enrocament de la CUP en el tema dels pressupostos calgui per força dir-ne *enroc*.

Farem bé, però, no allunyant-nos de la norma innecessàriament. Encara que *trasplant* sigui tan possible com *esplant*, val més que optem pel normatiu *trasplantament*.

I hi ha absències curioses. Per què tenint *encast*, *desbast*, *abast* i *desgast* no tenim *gast* i hem de recórrer a *despesa*? (*Gastament* existeix però no ho diu ningú.) En català clàssic de l'acció de *gastar* se'n deia *gast*, però a partir del XVI, per la pressió del castellà i amb l'ajut del plural *gastos*, va esdevenir *gasto* i, com tants mots acabat en *o*, no va superar la depuració fabriana.

3 La (nostra) llengua mata

Xavier Aliaga

El Temps, 12/06/2016

<http://www.elperiodic.cat/ca/noticies/2016/06/la-nostra-llengua-mata-15018.php>

Si el PP, via el delegat del govern, Juan Carlos Moragues, i els mitjans afins, cas d'ABC o Antena 3 Televisión, o el sindicat dretà CSIF, s'han pres tantes molèsties a convertir en un tema d'estat una qüestió relativament banal, com ara la retolació en català d'un grapat de senyals de trànsit de la ciutat de València, és perquè el tema cou com alcohol en ferida. Toca parts molt sensibles del sistema nerviós de l'espanyolisme més recalcitrant.

Com a delegat del govern al País Valencià, de Moragues depenen qüestions tan importants com la coordinació policial amb les autoritats autonòmiques. I operatius policials de molta rellevància contra el narcotràfic, el terrorisme, etcètera. Poca broma. Però aquest senyor, que com a conseller passava per ser un dels actius més raonables i solvents de l'executiu d'Alberto Fabra, ha dedicat el temps que se li retribueix de l'erari públic a una ofensiva contra la retolació en valencià per considerar-la il·legal. Si algú pensa que el PP està defensant la legalitat en aquest tema, que s'ho faça mirar: veure funcionar la nostra llengua amb normalitat provoca en la dreta un dolor infinit. I atès que anar en contra de la normalització lingüística ja no és tan fàcil com fa uns anys, perquè la gent mira la llengua d'una altra manera, cal buscar arguments nous.

Aquell de la legalitat n'és un, però no el més estrambòtic. El diari ABC titulava fa uns dies: ["Joan Ribó obvia al cerca del millón de turistas españoles que visitan Valencia"](#). Pensareu que és el vell argument de l'autoodi, d'aquella mala consciència del valencià que es canvia sempre al castellà per por a no ser descortès i caure en la "mala educació".

Com a cúspide de l'argumentari, amb tot, hi hagué una ofensiva per demostrar el terrible perill d'accidents que suposa la retolació en valencià. La llengua (vostre) mata, era el missatge subliminal. I alguns es prengueren moltes molèsties, com ara Antena 3, que [intentà fer passar una periodista per turista](#), per dir que no entenia els senyals. Una de les operacions de manipulació més grolleres i patètiques que es recorda. I ser a dalt d'aquell rànquing no és fàcil. Escanyat, un usuari de Twitter, fou l'encarregat de descobrir el pastís. Però ningú no recuà. Ni la periodista, ni els autors de la notícia ni la cadena.

Era vital transmetre la idea que la nostra llengua mata. I el castellà és educat, l'entén tothom i no produeix accidents ni morts. Un missatge que no cal exportar des de Madrid perquè alguns dels nostres compatriotes se'l creuen de cap a peus. Comptat i debatut, caminar per València i trobar-se la nostra llengua els fa sentir incòmodes i estranys. Ofrenar noves glòries a Espanya a canvi de res (de rebre humiliacions permanents, més aviat) ja no els sembla suficient. Ha de quedar clar i meridià que nosaltres, abans que res, som espanyols, espanyols. Molt. Tan Espanya com el Paseo de la Castellana o el barri de Triana en Sevilla.

Retolar en la nostra llengua subratlla la diferència, una identitat pròpia que mai no s'han cregut més enllà de quatre tòpics. Ens acosta perillosament als nostres veïns del nord. Les coses, pensen, ja s'estan duent massa lluny. I d'ací una ofensiva que [ens podem agafar a broma](#), com s'ha fet aquests dies, de manera molt saludable. O contemplar-la també en tota la seua magnitud i abast.

Vegeu també, sobre aquest mateix tema, [“Les plaques i els albats”](#), de Josep Albinyana (*VilaWeb*, 13/06/2016), i [“Prohibit aparcar en castellà”](#), de Víctor Maceda (*El Temps*, 14/06/2016).

4 N'hi ha un que diu que el català no serveix per follar

Mònica Planas

Ara, 13/06/2016

http://www.ara.cat/opinio/Monica-Planas-Nhi-que-catala-serveix-follar_0_1595240479.html

Ja vam comentar fa setmanes que el programa *Còmics Show* dels dissabtes a la nit a TV3 oferia uns continguts una mica passats de moda. Doncs [aquest cap de setmana](#) vam tenir l'exponent màxim d'humor caduc. Concretament, caducat de fa trenta-cinc anys. Àngel Llàcer va entrevistar Toni Moog, que fa monòlegs al Club Capitol. L'humorista va lamentar que en nou anys cap crític s'hagi pres la molèstia de fer una crítica del seu espectacle. Minuts més tard va fer un monòleg per als espectadors de TV3.

Toni Moog va saltar a l'escenari amb la clara intenció d'escandalitzar l'audiència dient paraulotes, menytenint el català i parlant de follar. Va pensar que això des de la tele pública generaria polèmica i es parlaria d'ell com un mascle irreverent i punyent. Moog va aclarir que ell els monòlegs els fa sempre en castellà, però aquest el va fer en català. Va començar amb una afirmació rotunda: “Per a certes

coses el català no imposa i no fa gràcia”, i ho va centrar en el sexe. Va explicar que ell és català però que folla en castellà: “Tothom folla en castellà. Ni a Olot ni a Castellfollit de la Roca ningú folla en català perquè perd l’essència!”, assegurava. I posava exemples. Pronunciant aquell hipercatalà de quan imiten un de pobre en els acudits vells, deia amb cara d’estranyat: “Vinga, va, llepa’m! Llepa’m la figa”, i feia una ganyota com si fos molt estrany de dir. Feia veu de iaia, com si parlar així fos propi d’octogenaris. Després afegia: “Mira quins mugrons, semblen uns cigrons!” I la gent havia de riure de la gràcia que feia la frase en català. Aquest humor, als vuitanta, quan es deia *bussón*, potser hauria tingut èxit. “Ai! Que em trec la botifarra i fem escudella barrejada!”, continuava el pobre noi intentant escandalitzar tietes. Després va ampliar el seu enginyós repertori sobre els aliments: “Jo dic *berberecho*... perquè escopinya...”, i va fer com si escopís a terra amb fàstic. Assegurava que havia demanat l’hora a una àvia (molt creïble, l’anècdota) i pretenia fer humor amb la manera de dir-la en català: “Falten cinc per a quarts de deu de dos de cinc amb folre i agulla”. Quina modernitat! Quin atreviment! Va aprofitar per comparar-se amb el seu col·lega d’ofici, en Peyu: “En Peyu fa monòlegs tots en català i fa *risa*. Per què? Perquè no se l’entén!” Moog atribuïa a tothom les coses que només li deuen passar a ell. “Jo sóc així i estic molt content de parlar el català com em surt dels collons. I la meua filla parla el català com jo i m’encanta!” Es veu que la nena li va dir: “Els Reis m’han traït...”, i ell la va corregir. “No, no es diu *traït*, es diu *traigut*!” I la filla li va contestar: “No! M’han traït! Perquè els hi vaig demanar una cosa i me n’han portat una altra!” Potser si cap crític teatral no ha anat al seu espectacle ha estat per delicadesa i perquè hi ha coses millors per veure. No és humor irreverent. És humor antic, pueril i dolent. Almenys, ara ja no pot dir que no li han fet mai una crítica. L’anàlisi, si no li sap greu, és en català i no és precisament una llepada de nap. I si no ho entén, que algú l’hi tradueixi al castellà.

5 El catanyol es cura

Pau Vidal

El catanyol es cura. Interferències castellà-català (Barcelona: Barcanova, 2012), pàg. 56-57

Et demanen

EXEMPLE D’ÚS: «Que **està** el Lluç?»

ÚS CORRECTE: «Que **hi és**, el Lluç?»

EXPLICACIÓ: La confusió entre *ser* i *estar* és una de les batalles més antigues de la llengua, i fa temps que el segon guanya terreny. Però hi ha casos, com aquest, en què la simple intuïció ens hauria d'avisar que l'espifiem (o com el d'aquest anunci, on es fa evident que els traductors automàtics no en tenen, d'intuïció: «Vols tan barats que et passaràs les festes dient 'Estic fora'»).

6 Entrevista a Immaculada Cerdà i Carme Miquel, noves acadèmiques de la llengua

Vicent Boscà i Teresa Ciges

Saó, núm. 416, juny de 2016

<http://www.saoedicions.com/entrevista-a-immaculada-cerda-i-carme-miquel-noves-academiques-de-la-llengua/>

Entrevistar Immaculada Cerdà i Carme Miquel és un plaer perquè es conjuga l'experiència de l'ensenyament d'una mestra i la d'una tècnica de promoció lingüística. Però és que ara ja són acadèmiques i de segur que aporten el seu granet per aconseguir fer realitat que l'Acadèmia Valenciana de la Llengua siga un referent per a totes les persones que vivim al País. Si, a més, pots entrevistar-les en una de les sales nobles de la Diputació de València amb vistes a un patí preciós, encara resulta més atractiva l'experiència. Cert és que estàvem envoltats dels quadres de tots els presidents de la corporació, però s'hi notava una mica el pas i el pes de la història recent de la institució i de tots els valencians i valencianes.

L'11 de març va ser triades acadèmiques. Vos ho esperàveu?

Carme Miquel: Jo no esperava que m'hi proposaren. Quan m'ho van comentar em va sobtar perquè no m'ho havia plantejat.

Imma Cerdà: Sorpresa inicial quan m'hi proposen, perquè no tinc un perfil molt acadèmic. Sembla que els acadèmics siguen professors, escriptors... i un tècnic lingüístic no és el perfil habitual. Quan m'hi van proposar, em vaig sorprendre i em va fer molta il·lusió.

El fet que vos hi proposen, amb un perfil diferent del de fins ara, implica un canvi?

I.C.: Exacte, en principi el canvi era total. Quan es crea l'Acadèmia hi ha un problema polític a resoldre i havia de crear-se una pau lingüística. La mateixa

Llei de Creació deia que quinze anys després, la manera de cooptació havia de ser amb uns perfils diferents.

C.M.: Pense que s'està aplicant una visió global de la llengua, d'allò que la llengua necessita. L'aportació de tècnica lingüística és necessària, i de les necessitats del món de l'ensenyament també. Crec que l'Acadèmia obri ventalls i pretén tindre molts més àmbits ocupats.

I.C.: L'Acadèmia en aquests darrers anys ha fet una sèrie de tasques en les quals eixos «catedràtics d'universitat» ens han aportat unes eines lingüístiques magnífiques. Assolides eixes fites acadèmiques (gramaticals i lexicogràfiques), cal anar a altres àmbits.

C.M.: Clar, al llenguatge viu, que possiblement té unes necessitats específiques.

Perquè, al cap i a la fi, els acadèmics preneu decisions fonamentals...

C.M.: Crec que cal fer propostes sobre necessitats que hi ha. Cal proposar, treballar, aplicar i difondre. També és necessari transmetre als valencians l'autoestima per la llengua.

Amb la vostra incorporació ja en sou tres les acadèmiques. És necessari aplicar una visió de gènere en la llengua?

C.M.: Crec que sí que és necessari aplicar-la, però d'una forma ben estudiada. No es tracta de canviar tots els gèneres dels noms, articles i adjectius; es tracta de trobar solucions que no resulten enfarfegades, que siguen fluïdes, i que el gènere femení estiga present en el llenguatge.

I també plantejar-se la reelaboració de les definicions dels diccionaris?

I.C.: La RAE té una visió esbiaixada molt criticada, però en el *Diccionari Normatiu Valencià* estan millor fetes les definicions. Pel que fa a l'ús de gènere en la llengua, sabem que tot allò que no s'anomena, no existeix. De vegades s'han donat unes solucions poc estètiques lingüísticament, però això no vol dir que no hi haja un problema que no s'ha sabut resoldre. El problema és que molta gent no s'hi sent inclosa.

C.M.: Necessita una certa reflexió. En l'ús de la llengua és possible fer visible el gènere femení d'una manera no forçada. Estic en contra de les fórmules forçades de canviar el gènere en l'article, en el substantiu i en l'adjectiu. Es poden emprar les terminologies que engloben els dos gèneres.

I.C.: L'Acadèmia és l'ens normatiu, i està obligada a crear norma, però també a crear pau, a tendir ponts de diàleg per a crear una llengua comunicativa.

El que estem vivint aquests dies amb la pau lingüística entre l'AVL i la RACV ho veieu positiu?

C.M.: Ni positiu ni negatiu. Pense que la pau lingüística existeix actualment, és evident. El que és important és avançar en l'ús, en el coneixement de la llengua, en la dignificació. Això és el realment important. I avançarem més com més gent hi estiga implicada.

I.C.: La RACV és un organisme depenent de la Diputació de València. A cadascú li toca la seua faena. La RACV té l'objectiu de promoure la cultura valenciana, però l'Acadèmia és l'ens normatiu per definició; el nostre Estatut ens diu que és l'Acadèmia qui en té la potestat. A partir d'ací, clar que l'AVL tendirà ponts de diàleg amb tota aquella associació que vetle per la cultura. Quan el que ens interessa és la pau lingüística, que és real, a mesura que es va arribant a acords van quedant-se fora els més extrems.

Ara ens trobem davant el requisit lingüístic per ser funcionari...

C.M.: Crec que és absolutament necessari quan les persones han de tindre relació amb la població, siga del tipus que siga. Perquè tenim dret a utilitzar la nostra llengua, però si no hi ha ningú que faça possible que l'exercim, no se'n reconeix eixe dret. Pense que s'ha de demanar el requisit, donant facilitats.

I.C.: Jo sóc funcionària i reivindique el paper dels treballadors de l'administració pública. Quan arribaren els ordinadors, hi hagué gent que ho passà malament en fer la transició de la màquina d'escriure a l'ordinador, però hui ¿et pots imaginar una persona que arribe a una empresa i diga «jo, d'ordinadors i d'internet, no n'entenc»? Ni t'ho plantejes. Tu no pots plantejar-te viure sense tecnologia, ¿però sí viure sense usar ni reconèixer la llengua de la gent a la qual serveixes? La majoria dels servidors públics ha fet els deures, ara només cal aplicar-ho.

Hi ha una altra assignatura pendent: l'exempció del valencià...

C.M.: Són qüestions de tipus jurídic, però efectivament la Llei d'Ús ha fet el seu paper i està per revisar. No pot ser que en determinades zones del nostre país no els donem la possibilitat de poder triar, perquè si no coneixen les dues llengües no poden triar. Que coneguen el valencià no és posar-los dificultats, ans al contrari: és donar més opcions per a exercir un dret. Això no s'hauria de plantejar com «tens l'obligació» i «és necessari». L'important és que també és un dret de la persona, que si no li oferim l'eina, no la pot utilitzar.

I.C.: Tampoc no és igual, i és terriblement injust, fer taula rassa. Quan es parla de la situació del valencià cal tindre en compte on, perquè no és igual a València que a les comarques centrals, que a l'interior o a la costa. Les zones de

predomini lingüístic castellanoparlant de l'interior són molt diverses, perquè la gent de Torrevella i la dels Serrans no tenen les mateixes actituds. Els mecanismes d'entrar-hi han de ser diferents.

Si tinguérem RTVV en valencià, seria bo per a la llengua?

I.C.: Quina llengua coneixes que no tinga mitjans de comunicació? És absolutament necessària. Amb tot, sense mitjans de comunicació, mira on estem!

C.M.: Òbviament, la televisió és fonamental a l'hora de difondre la llengua i un model de llengua, i d'enriquir-la.

Què vos agradaria aconseguir en la vostra etapa en l'Acadèmia?

C.M.: La tasca és col·lectiva. L'objectiu seria que els valencians utilitzaren el valencià pràcticament en tots els àmbits, que coneguen també altres llengües, perquè allò important és sumar, mai restar, però que el valencià fóra la llengua d'ús generalitzada. I tot això que contribuïra a l'autoestima pròpia dels valencians.

I.C.: M'agradaria el que no puc: que el meu pare vera com estem ara. Mon pare era profundament valencianista, estimava molt la llengua. Voldria anar avançant, i anar escoltant pel carrer cada vegada més valencià. M'agradaria contribuir amb alegria al canvi.

Perquè, què cal per arribar a la normalitat?

I.C.: Per exemple, a les xarxes hi ha gent que no escriu en valencià perquè fa faltes d'ortografia. En castellà també fan faltes, i no s'ho plantegen. Eixa podria ser una normalitat. Nosaltres encara estem molt mediatitzats per la normativa, i fa que es talle molt l'ús social. Fins i tot, hi ha valencianoparlants que diuen que no parlen perquè diran *espardenyas*. La normalitat implica dir *espardenyades*!

C.M.: Hem de trobar un mecanisme que valore la parla de tot el món amb la manera d'anar fent progressar l'ús més ric de la llengua (no correcte, sinó ric). I eixe mecanisme l'hem de trobar. No és el mecanisme de castigar, de corregir... La llengua és amplíssima, ens fa rics a tots i, per tant, utilitzem-la.

I.C.: A parlar s'aprén parlant, i a escriure escrivint. Hem de potenciar el coneixement de la llengua al màxim.

C.M.: I sempre partint de l'autoestima de la persona que vol parlar-la i la vol conèixer.

Vegeu també una altra entrevista a Carme Miquel, "[Hem d'avançar en l'ús i en la dignificació de la llengua](#)", per Àngel Cano (*VilaWeb*, 16/06/2016), amb motiu de l'homenatge per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana

7 Noms. Revista de la Societat d'Onomàstica

Índex del núm. 4, 2016

<http://www.onomastica.cat/ca/noms> · [Descarregueu-vos el número complet aquí](#)

Notícies

Novetats bibliogràfiques

Ressenyes

Toponímia de Rafelguaraf, de Vicent Sanxis

Els noms de Tellet, de Jean-Paul Escudero i Montserrat Cailà

Onomàstica de Valls i els seus agregats de Fonstaldes, Masmulets i Picamoixons, de Miquel S. Jassans i Moisés Selfa

Marques que marquen. La curiosa història de les marques més

conegudes, de Ramon Solsona

Partidas, calles y apodos de Binéfar (Huesca). Estudio onomástico, de Javier Giralt

Articles

ALBERT AUBET, Topònims de fusta

JEAN-PAUL ESCUDERO, Des del Vallespir, dubtes i "redubtes".

Reflexió i principi d'anàlisi de l'Atlas toponímic de Catalunya

Nord, de Joan Becat

GEMMA GÓMEZ, Quan el nom fa la cosa: propietats dels noms de marca

JOSEP MORAN, La represa de l'Oficina d'Onomàstica de l'Institut d'Estudis Catalans

ALBERT TURULL, De per què Horta no ha de ser Orta